

Svar Rek. 1/2017, Forbud mot anvendelse av mikroplast i kosmetikk

1. Rekommandasjon

Rekommandasjonen har følgende ordlyd:

Nordisk råd rekommanderer de nordiske regjeringer:

å indføre et forbud mot anvendelse af mikroplast i kosmetik og øvrige personlige plejeprodukter

2. Meddelelse fra de nordiske regjeringer

Spredning av mikroplast er et alvorlig miljøproblem og hvert år tilføres store mengder mikroplast havmiljøet fra en rekke ulike kilder. Vi mangler fremdeles kunnskap både om spredning av mikroplast og om konsekvensene. Likevel vet vi at mikroplasten tilføres næringskjeden i havet og at mikroplast kan inneholde eller binde til seg miljøgifter som spres når mikroplast slippes ut. Utslippene av mikroplast er økende og det er bred enighet om at det er nødvendig med tiltak for å begrense utslippene både på internasjonalt og regionalt nivå og i de enkelte landene.

Miljøutfordringen fra mikroplast er høyt prioritert i de nordiske landene og er også et viktig tema innenfor nordisk samarbeid. De siste årene har vi fått økt kunnskap om kilder til spredning av mikroplast. Rapporter fra Norge og Danmark har vist at bildekk, maling, tekstiler og kunstgressbaner er viktige kilder til utslipp av mikroplast fra landbaserte kilder. En svensk rapport ferdigstilles i mai. Når det gjelder mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter vet vi at dette er en relativt liten kilde til mikroplast. Samtidig er det en unødvendig kilde, siden det finnes alternativer til bruken i slike produkter.

De nordiske regjeringene er enige om at bruk av mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter bør unngås. Vi vet at det finnes alternativer og det pågår også utfasing i bransjen. De nordiske ministrene er enige om at et forbud på internasjonalt eller regionalt nivå vil kunne ha stor effekt og mener derfor det er ønskelig med et forbud mot mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter på EU-nivå. Medlemslandene i EU har bedt kommisjonen om å forby mikroplast i kosmetikk. Norge og Island støtter også dette. På det nordiske ministermøtet som ble avholdt i Oslo 2. mai, besluttet de nordiske miljøministrene å sende et felles innspill til EU-kommisjonen der det blant annet gis støtte til et forbud mot mikroplast i kroppspeieprodukter på

EU-nivå. Den danske miljøministeren sendte i 2016 et brev til EU-kommisjonen der han også oppfordret til et slikt forbud.

Den finske statsministeren tok i sin tale i november 2016 på EUs årlige forum for Østersjøstrategien initiativ til et forbud av mikroplast i kosmetikk og hygieneprodukter og oppfordret samtlige land i Østersjøregionen til å være pådriver for saken i EU.

I Sverige er det foreslått et nasjonalt forbud mot plastpartikler i kosmetiske produkter som er beregnet til å skylles av. Forslaget har nylig vært på høring og forberedes nå i Regeringskansliet.

I tillegg til å støtte opp om et forbud mot mikroplast i kosmetikk på EU-nivå, følger Norge arbeidet med det svenske forbudet for å få nærmere informasjon om utforming av et nasjonalt forbud.

Island støtter forbud mot mikroplast i kosmetikk og avventer ytterlige informasjon om hvordan et sådant forbud kan realiseres innenfor EU.

De nordiske landenes regjeringer anser herved at rekommandasjonen er delvis oppfylt.